

Forum Standaardisatie

Wilhelmina v Pruisenweg 52
2595 AN Den Haag
Postbus 84011
2508 AA Den Haag
www.forumstandaardisatie.nl

notitie

COLLEGE STANDAARDISATIE

Agendapunt:	7. Opname open standaarden op lijsten		
Betreft:	Advies 'business case'- informatie als onderdeel van de toetsingsprocedure voor standaarden.		
Aan:	College Standaardisatie		
Van:	Forum Standaardisatie		
Datum:	24 oktober 2011	Versie	1.1

1. Inleiding

In het eindrapport evaluatie College en Forum van 30 juni 2011 wordt gesteld dat de agenderingsfunctie m.b.t de 'pas toe of leg uit'-standaarden beter kan. In het rapport wordt daarom geopperd om tijdens het toetsen van nieuwe standaarden de business drive van de stakeholders duidelijk te maken. Dit zou moeten gebeuren door tijdens de toetsing een businesscase op te stellen waarin de te verwachten voordelen van de standaard voor de stakeholders (overheden, bedrijven en burgers) inzichtelijk worden.

In overleg met EL&I is bepaald dat het geen volledig uitgewerkte businesscase betreft, waarbij alle baten en lasten gekwantificeerd worden. Eerder gaat het om goed inzicht in het antwoord op de vraag: Welke voordelen biedt de standaard voor de verschillende stakeholders?¹.

2. Business case informatie in de huidige procedure en criteria

Het belang van businesscase informatie wordt in de huidige procedure reeds onderkend. In de huidige criteria is een aantal vragen verwerkt die business case informatie opleveren. Deze vragen worden gesteld bij criterium 2: Toegevoegde Waarde. Meer specifiek het subcriterium:

2.3	Wegen de kwantitatieve en kwalitatieve voordelen van adoptie van de standaard, voor de (semi-)overheid als geheel en voor de maatschappij, op tegen de nadelen?
------------	--

Dit subcriterium wordt beoordeeld aan de hand van de volgende vragen:

2.3.1	Draagt de adoptie van de standaard bij aan de oplossing van
--------------	---

¹ Als er uit eerder onderzoek gedetailleerde businesscase informatie m.b.t. de standaard bekend is, dan dient hier vanzelfsprekend tijdens de toetsing wel kennis van genomen te worden.

	een bestaand, relevant interoperabiliteitsprobleem?
2.3.2	Draagt de standaard bij aan het voorkomen van een vendor lock-in (leveranciersafhankelijkheid)?
2.3.3	Wegen de overheidsbrede en maatschappelijke baten voor de informatievoorziening en de bedrijfsvoering op tegen de kosten?
2.3.4	Zijn de beveiligingsrisico's aan overheidsbrede adoptie van de standaard acceptabel?
2.3.5	Zijn de privacyrisico's aan overheidsbrede adoptie van de standaard acceptabel?

Datum
24 oktober 2011

De vragen worden gesteld als Ja/Nee vragen en dienen altijd te worden voorzien van een toelichting.

3. Advies

Vraag 1: Voldoen de huidige criteriavragen om de beoogde businesscase informatie te verkrijgen?

De evaluatierapportage maakt een onderscheid tussen verschillende stakeholders: overheid, bedrijven en burgers. Dit onderscheid wordt bij de huidige criteriavragen niet gemaakt. De meest concrete vraag op dit vlak is 2.3.3.

2.3.3	Wegen de overheidsbrede en maatschappelijke baten voor de informatievoorziening en de bedrijfsvoering op tegen de kosten?
-------	---

Hierbij wordt gesproken over baten die overheidsbreed en maatschappijbreed zullen voortkomen uit de standaard. Hoewel de beantwoording van deze vraag feitelijk de kernvraag is van de business case, zal de business case meer waarde hebben voor het adoptievraagstuk als de baten en lasten van de verschillende stakeholders onderscheiden worden.

Vraag 2: Als de huidige vragen onvoldoende businesscase informatie opleveren, hoe kan dit dan het best worden ondervangen?

1. Onderscheid stakeholders

Om effectief de vraag te kunnen beantwoorden dienen de verschillende stakeholders onderscheiden te worden. Een eerste optie is om vraag 2.3.3 drie keer te stellen voor de op voorhand al onderscheiden stakeholders: overheid, bedrijven en burgers:

2.3.3a	Wegen de baten voor de informatievoorziening en de bedrijfsvoering binnen de overheidssector op tegen de kosten?
2.3.3b	Wegen de baten voor de informatievoorziening en de bedrijfsvoering binnen de bedrijvensector op tegen de kosten?
2.3.3c	Wegen de baten voor de informatievoorziening van de burger op tegen de kosten?

Deze vragen zijn dan subvragen van 2.3.3 en zijn zogenaamde "zachte" vragen. (grijs gearceerd). Dit houdt concreet in dat als bij een van deze

subvragen het antwoord negatief is, dit nog geen harde belemmering hoeft te zijn voor opname van de standaard. Een negatief antwoord is natuurlijk wel ongewenst. Mocht dit zich voordoen dan dient dit nadrukkelijk bij het Forum en College geadresseerd te worden. De bovenliggende vraag, die de maatschappijbrede baten/laten afweging bevat blijft vanzelfsprekend hard.

Datum
24 oktober 2011

2. Nadere detaillering en opvraag van beschikbare onderbouwingen

Naast het voorgaande wordt expliciet aan de indiener en de experts gevraagd worden om in de toelichting op hun antwoord op 2.3.3 aan te geven:

- of ze (kwalitatieve en kwantitatieve) economische onderbouwingen voor de standaard kennen;
- welke belangrijkste baten- en kostenposten zij per groep stakeholders zien;
- of er binnen de groepen stakeholders nog een onderscheid te maken is waar, bij adoptie, rekening mee gehouden dient te worden;
- of de standaard bijdraagt aan administratieve lastenverlichting voor bedrijfsleven of burger.

De indiener en de expertgroepsleden wordt gevraagd deze vragen te beantwoorden vanuit het perspectief van de stakeholdersgroep die hij/zij vertegenwoordigt en vanuit het perspectief van de overige stakeholders. (bijvoorbeeld burgers).

3. Procesbegeleider met business case expertise

Tot slot, zal de begeleider van de toetsingsprocedure zelf expertise op het vlak van business cases inbrengen. Hij zal samen met de voorzitter van de expertgroep de inbreng van de experts analyseren en ordenen, zodat de business case duidelijk is.